

Nieuwe start Ondernemen

Ze hebben een meelijwekkend imago: dat van zielenpoot. Maar hoogleraar ondernemerschap Josette Dijkhuizen ziet juist in slachtoffers van geweld waardevolle ondernemerskwaliteiten. Ze laat deze mensen ontdekken, vaak met succes, of een eigen bedrijf iets voor hen is. Gemeenten hebben nog koudwatervrees.

Elfanie toe Laer

Josette Dijkhuizen:
'Het belangrijkste
wat ik doe is zeggen
"Jouw droom mag
er zijn en ik ga je
helpen".'

FOTO: BRAM SAEYS
VOOR HET FD.

CV

2015
Aangesteld als honorair
hoogleraar Ondernemer-
schapontwikkeling aan de
Maastricht School of
Management

2015
Promoveert op onderzoek
naar stress bij onder-
nemers

2013
Oprichting Krachtbedrijf

2013
VN Vrouwenvertegenwoor-
diger namens Nederland

2006
Oprichting De Zakencoach,
advies- en coachingsbureau
voor ondernemers

Prijzen

2015
Topvrouw Frits
Magazine

2013
Joke Smit
Aanmoedigingsprijs

'In de opvang zitten natuurlijk wel voor-
namelijk vrouwen, maar momenteel be-
geleid ik een groep hier uit de regio en
daar zitten mannen en vrouwen door el-
kaar: slachtoffers van geweld, ex-prosti-
tuees en statushouders, dus asielzoekers
met een voorlopige verblijfsvergunning.
Van tevoren werd gedacht: gaat dat wel
goed? Maar het blijkt geen probleem.
Mensen zijn dankbaar dat ze mee mo-
gen doen en er wordt niet gesproken over
hun achtergrond. Ze willen allemaal een
nieuwe start maken en daar werken we
aan.'

V Hoe reageren mensen op uw visie?

'Men vindt het raar dat ik kans zien voor
deze groep mensen. Bij statushouders
is het een ander verhaal, maar prostitu-
ees en vrouwen uit de opvang worden ge-
zien als slachtoffers: laagopgeleid en met
weinig potentie. Ik hoor zoveel vooroor-
delen en aannames. Bijvoorbeeld: deze
mensen kunnen toch helemaal geen ei-
gen bedrijf beginnen? Ja, ze hebben pro-
blemen, maar dat wil niet zeggen dat ze
niets kunnen.'

Met Krachtbedrijf wil Dijkhuizen die
vooroordelen en aannames weerleg-
gen. Ze ontwikkelde de afgelopen jaren
het programma waarin deelnemers ge-
durende acht tot twaalf maanden wor-
den gecoacht en getraind. De resul-
taten stemmen hoopvol. Na pilots in
Rotterdam, Amsterdam en Noord-Brab-
ant streeft Dijkhuizen ernaar dat on-
geveer een kwart van de deelnemers als
ondernemer aan de slag gaat. Zo runt
ex-slachtoffer Koffeman tegenwoordig
een succesvol kledingruilatelier en een
coachingspraktijk en opent de Syrische
Alkhald binnenkort zijn eigen super-
markt. Andere deelnemers besluiten na
het volgen van het programma gericht te
gaan solliciteren of een opleiding te gaan
volgen.

Dijkhuizen spreekt in de we-vorm als
ze vertelt over Krachtbedrijf, maar eigen-
lijk betekent 'we' hier 'ik'. Zij screent de
kandidaten, zij coacht, zij geeft les. Het
kost haar twee dagen per week. Geld ver-
dient ze er niet mee.

**V U bent nu vier jaar bezig met Kracht-
bedrijf, het programma blijkt succes-
vol, maar gemeenten staan nog niet in
de rij om met u in zee te gaan. Waar ligt
dat aan?**

'Gemeenten starten zelf projecten op om
statushouders of bijvoorbeeld kwetsba-
re jongeren aan het werk te helpen. Maar
het gaat daarbij vooral om begeleiding
naar een baan en minder om het stimu-
leren van ondernemerschap. Ik begrijp

**V U richt zich niet alleen op vrouwen uit
de opvang. Wie mogen er meedoen?**

Lees verder op pagina 14 →

Een geweldsslachtoffer is zielig en kan niks. Toch?

Haar kantoor oogt ruim en industrieel. Dat is niet zo gek, want het is gevestigd in het Klokggebouw — de oude bakelietfabriek van Philips. Het is een van de plekken waar Josette Dijkhuizen slachtoffers van geweld ontvangt om in een gesprek te peilen of ze over voldoende ondernemerskwaliteiten beschikken voor Krachtbedrijf, het programma waarmee zij, zoals ze het noemt, 'overlevers van geweld' omkamt tot ondernemers.

V U richt zich met Krachtbedrijf op slachtoffers van geweld in de breedste zin van het woord. Wat ziet u in deze mensen?

'Mensen die ik in de blijf-van-mijn-lijfhuizen tref, hebben durf en doorzettingsvermogen nodig gehad om bij hun partner weg te gaan. En durf en doorzet-

tingsvermogen zijn twee typische ondernemerskwaliteiten.'

V Wat een aparte gedachte.

'Voor mij is dat logisch. In 2013 was ik VN Vrouwenvertegenwoordiger namens Nederland. Het thema van de Verenigde Naties dat jaar was preventie en eliminatie van geweld tegen vrouwen. Mijn persoonlijke thema was vrouwelijk ondernemerschap. Ik ging nadenken over geweldsslachtoffers en ondernemerschap en realiseerde me dat die twee een goede combinatie kunnen zijn. Als jij een vrouw bent en je vlucht naar de opvang omdat je man je mishandelt, dan word je vaak overgeplaatst naar een andere stad. Dat betekent dat je in een nieuwe omgeving een nieuw bestaan moet opbouwen. Dat is moeilijk. Wat ga je doen? Je moet er voor je kinderen zijn. Je moet een baan zoeken. Dat is lastig, want veel vrouwen in de opvang hebben lang niet gewerkt en zijn afhankelijk van een uitkering. Hoe kom je vanuit die situatie aan een baan? En toen dacht

ik: daar moeten toch vrouwen tussen zitten die als ondernemer aan de slag willen. Ondernemerschap is niet voor iedereen weggelegd, maar ik wist zeker dat een deel van de vrouwen dat wel kan. Het zijn overlevers van geweld. Door daaraan te ontsnappen hebben zij die durf en dat doorzettingsvermogen getoond en als je die kwaliteiten gaat versterken, komen er nog meer talent en potentieel naar boven. Ik vond dat logisch, maar de buitenwereld zag niet direct de link.'

V Dus u dacht: ik richt Krachtbedrijf op. Hoe werkt het?

'Opvanghuizen en organisaties als Stichting Vluchtelingenwerk dragen mogelijke kandidaten aan voor een intakegesprek. Ik ben streng: ben je emotioneel stabiel, heb je een stabiele woonomgeving, is het taalniveau op peil en natuurlijk: heb je een goed idee en de juiste ondernemerskwaliteiten? Als ik tegen iemand zeg dat hij of zij mag deelnemen aan het programma, zie je al hoe ze gaan stralen. Want ze willen uit die uit-

'Als ze willen starten, gaan we met hun ondernemingsplan onder de arm naar de uitkeringsinstantie'

60%

Ruim 60% van het huiselijk geweld betreft geweld tussen (ex-)partners. Vrouwen zijn met 60% het vaakst slachtoffer.

192

De kosten als gevolg van ziekteverzuim door slachtoffers van huiselijk geweld worden geschat op €74 mln-€192 mln.

45%

Van alle vrouwen tussen de 18 en 70 jaar is 45% ooit als kind, partner of ouder slachtoffer geweest van huiselijk geweld.

kering, hun droom realiseren, en ze zijn zo blij dat ik ze vertrouwen geef en begeleid. Dat is het belangrijkste wat ik doe, zeggen "Die droom mag er zijn en ik ga je helpen". Want die droom werd weggestopt of weggevoerd door een partner die maar bleef zeggen: "Dat kun jij toch niet." En dan begint het: de groep komt eens in de paar weken samen voor een workshop over bijvoorbeeld financien of marketing, coachingsgesprekken of een bedrijfsbezoek. Daarnaast heb ik een onlineleerprogramma ontwikkeld waarin verschillende kanten van het ondernemerschap aan bod komen en aandacht is voor persoonlijke ontwikkeling. Na afloop van het programma hebben de deelnemers een beter beeld van hun mogelijkheden en kunnen ze bepalen of ondernemerschap echt bij hen past. Als ze nog steeds willen starten, gaan we met hun ondernemingsplan onder de arm naar de uitkeringsinstantie.'

V U richt zich niet alleen op vrouwen uit de opvang. Wie mogen er meedoen?

Wie
Nour Aldin
Maybar (40)

Vroeger
Software- en
webdeveloper
in Yabroud,
Syrië

Nu
Baan bij CZ
Groep en
kon dankzij
Krachtbedrijf
starten met
een MBA-op-
leiding aan de
Maastricht
School of Ma-
nagement

Wie
Ziad
Alkhaled (37)

Vroeger
Ondernemer
met diverse
winkels en
handelsor-
ganisaties
in Qunaitra,
Syrië

Nu
Heeft ei-
gen sociale
coöperatie in
Eindhoven en
opent binnen-
kort een su-
permarkt

FOTO'S:
JEROEN BERKHOUT

dus als het Kracht Centrum er is.'

V Waar komt die terughoudendheid van gemeenten vandaan?

'Veel mensen vinden het lastig met deze doelgroep te worden geassocieerd. Er rust een taboe op het onderwerp huise-lijk geweld en mensen denken vaak dat het een "ver-van-hun-bedshow" is. Maar we kennen allemaal mensen die geweld hebben meegemaakt en er is veel ziek-teverzuim om deze reden. Als ik een pre-sentatie geef, heb ik huilende mensen in de zaal. En waardoor? Doordat het een onderwerp is dat iedereen raakt.'

V Wat zijn nu uw plannen?

'Het eerste Krachtbedrijf Centrum opent, zoals ik vertelde, nog voor het ein-de van het jaar hier in Eindhoven. De ko-mende jaren moeten er nog vier volgen. Minimaal.'

V Dat klinkt ambitieus. Er zijn nauwe-lijks inkomsten; hoe gaat u die plannen realiseren?

'Krachtbedrijf is een stichting gewor-den zodat ik ook fondsen kan aanschrij-ven voor gelden. Dat is bedoeld als aan-jaagsubsidie, want ik wil dat bedrijven gaan meedoen als sponsor. Ik werk al sa-men met Timing Uitzendbureau. Kijk, als hoogleraar kan ik ook wat voor die be-drijven terugdoen, hè. Een lezing geven bijvoorbeeld.

Bedrijven als accountants- of advoca-tenkantoren hebben een link met onder-nemerschap, dus dit is ook een oproep: ga meedoen en geef deze mensen een kans opnieuw te beginnen. Het liefst zou ik partnerschappen aangaan waarin be-drijven bijvoorbeeld ook meedoen met inloopsprekuren. Alles in het kader van maatschappelijk verantwoord onderne-men. Ik hoop dat het op die manier een nationaal project wordt en de ambitie is dan dat we in 2020 — ja het is een krappe deadline — ook een internationaal net-werk hebben.'

V Oei.

'Ja! Het Global Network For Refugee En-trepreneurship Programs. Er gebeurt al van alles hoor, in het buitenland, maar er is nog geen netwerk. In oktober ga ik naar Irak om een project te bezoeken en ik ken wat mensen met gelijksoorti-ge projecten in andere landen in die re-gio. Hopelijk kunnen we een netwerk vormen om kennis uit te wisselen, on-derzoeken te starten en een status als partner te krijgen bij de VN. Dat is mijn droom voor dit moment. En dat gaan we ook gewoon doen hè, dat gaat gewoon gebeuren.'

Elfanie toe Laer is
redacteur van het FD.

Nieuwe start Ondernemen

→ Vervolg van pagina 13

die strategie, maar het is goed ons te realiseren dat de arbeidsmarkt steeds flexibeler wordt. Dat betekent bijvoorbeeld dat ondernemerschap, eventueel in combinatie met een baan, vaker voor zal komen. Bovendien ontbreekt het vaak aan een langetermijnvisie en ontwikkelen gemeenten allemaal hun eigen programma's, waardoor iedere keer opnieuw het wiel moet worden uitgevonden. Met Krachtbedrijf probeer ik landelijk een programma neer te zetten.'

VToch wordt wel geïnvesteerd in het stimuleren van ondernemerschap van mensen in de bijstand. Rotterdam en Amsterdam, bijvoorbeeld, hebben speciale programma's voor deze groep. 'Ja, dat zie je inderdaad in de opkomst van sociale coöperaties en het UWV ondersteunt startende ondernemers ook. Mooie initiatieven, die ik van harte toejuich, maar ik vind dat we meer aandacht moeten geven aan persoonlijke ontwikkeling, waardoor mensen voldoende kracht en zelfvertrouwen krijgen om de sprong naar een baan of ondernemerschap te wagen. Daar is tijd en aandacht voor nodig: het gebeurt niet in een maand.'

VIk begreep dat hier binnenkort het eerste Krachtbedrijf Centrum opengaat. Die kans krijgt u toch van de gemeente? 'Nee, die locatie mag ik een jaar lang gratis gebruiken van de GGZ. Er komen werkplekken voor de deelnemers en er komt daar regelmatig een coach, jurist of financieel expert zitten, die vragen kan beantwoorden. Ik ben er heel blij mee, want dan kan eindelijk iedereen zien wat we doen en wat voor prachtige, krachtige mensen hier knokken voor een nieuwe start. Diane bijvoorbeeld, of Ziad: toppers die na het volgen van het programma geen uitkering meer nodig hadden en meteen een eigen bedrijf begonnen. Zij worden overal bejubeld, maar er wordt vergeten dat deze mensen maanden bij mij in training hebben gezeten. Er zijn nu geen gemeenten die actief meedoen, maar hopelijk verandert dat

'Bij presentaties heb ik huilende mensen in de zaal. En waardoor? Doordat het iedereen raakt'

Wie
Talitha
Koffeman (41)

Vroeger
Drugsver-
slaafde

Nu
Runt succes-
vol kleding-
ruilatelier
en heeft een
coachings-
praktijk

Wie
Samer
Hatahet (44)

Vroeger
Eigenaar
verkooporga-
nisatione
textielma-
chines
in Damascus

Nu
Oriënteert
zich op de
textielmarkt
in Nederland

